

Nội dung bài viết

1. [Soạn bài Nắng mới lớp 8 trang 42, 43, 44 Cánh Diều - Chuẩn bị](#)
2. [Soạn bài Nắng mới lớp 8 trang 42, 43, 44 Cánh Diều - Đọc hiểu](#)

Soạn bài Nắng mới lớp 8 trang 42, 43, 44 Cánh Diều - Chuẩn bị

Yêu cầu (trang 42 sgk Ngữ Văn lớp 8 Tập 1):

- Xem lại phần Kiến thức ngữ văn để vận dụng vào đọc hiểu văn bản này.
- Khi đọc bài thơ bảy chữ (hoặc sáu chữ), các em cần chú ý:
 - + Bài thơ có được chia khổ hay không? Vẫn trong bài thơ được gieo như thế nào? Các dòng thơ được ngắt nhịp ra sao?
 - + Bài thơ viết về ai, về điều gì? Người đang bày tỏ cảm xúc, suy nghĩ trong bài thơ là ai? Mạch cảm xúc của tác giả thể hiện qua các phần của bài thơ như thế nào?
 - + Bài thơ có những từ ngữ, hình ảnh, biện pháp nghệ thuật đặc sắc nào và tác dụng của chúng là gì?
- Đọc trước bài thơ Nắng mới; tìm hiểu thêm thông tin về tác giả Lưu Trọng Lư.
- Hãy tưởng tượng và chia sẻ cảm xúc, tâm trạng,... của em khi đón nhận ánh nắng mới.

Trả lời:

- Bài thơ Nắng mới:
 - + Bài thơ được chia theo khổ, mỗi khổ gồm 4 câu thơ, vẫn trong bài thơ được gieo theo vần chân (song – không, thời – phôi). Các dòng thơ được ngắt nhịp linh hoạt, đa dạng, phù hợp với tâm trạng của chủ thể trữ tình (nhịp 3/4, 4/3, 2/5).
 - + Bài thơ viết về người mẹ, về nỗi buồn bã, nhớ nhung, thể hiện tình cảm cảm xúc dành cho người mẹ. Người đang bày tỏ cảm xúc, suy nghĩ trong bài thơ là nhân vật “tôi”. Bài thơ trải dài theo mạch cảm xúc, kết cấu đan xen giữa quá khứ và hiện tại như một hồi ức về người mẹ thân yêu của nhà thơ.

+ Những từ ngữ, hình ảnh: Lòng rười rụi theo thời dĩ vãng, Tôi nhớ mẹ tôi thiếu thời; Hình dáng mẹ tôi chưa xoá mờ → những từ ngữ, hình ảnh giản dị, gần gũi với cuộc sống đời thường giúp tạo nên cảm giác quen thuộc, gần gũi và dễ tìm được sự đồng cảm nơi người đọc.

+ Biện pháp tu từ được sử dụng: nhân hóa → làm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho lời thơ đồng thời nhấn mạnh niềm vui thơ trẻ của những ngày còn có mẹ.

- Tác giả Lưu Trọng Lư:

+ Lưu Trọng Lư (19/6/1911 – 10/8/1991) là một nhà thơ, nhà văn, nhà soạn kịch Việt Nam, quê làng Cao Lao Hạ, xã Hạ Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình trong một gia đình quan lại xuất thân nho học.

+ Ông học đến năm thứ ba tại trường Quốc học Huế thì ra Hà Nội làm văn, làm báo để kiếm sống. Ông là một trong những nhà thơ khởi xướng Phong trào Thơ mới và rất tích cực diễn thuyết bên vực “Thơ mới” đả kích các nhà thơ “cũ”.

+ Sau Cách mạng tháng Tám, ông tham gia Văn hoá cứu quốc ở Huế. Trong kháng chiến chống Pháp, ông hoạt động tuyên truyền, văn nghệ ở Bình Trị Thiên và Liên khu IV.

+ Sau năm 1954, ông tiếp tục hoạt động văn học, nghệ thuật: hội viên Hội nhà văn Việt Nam từ năm 1957, đã từng làm Tổng thư ký Hội nghệ sỹ sân khấu Việt Nam.

- Cảm xúc, tâm trạng,... của em khi đón nhận ánh nắng mới: Những tia nắng xuân cuối cùng đang tỏa đầy tràn trên những nẻo đường. Những ánh nắng đầy dịu dàng, thanh khiết và mơn trớn chứ không đồng đánh, kiêu sa và gay gắt như cái nắng mùa hè.

Soạn bài Nắng mới lớp 8 trang 42, 43, 44 Cánh Diều - Đọc hiểu

* **Nội dung chính:** Văn bản nói về nỗi nhớ của chủ thể trữ tình đối với người mẹ của mình với những dòng hồi tưởng đẹp, đầy xúc động về mẹ. Qua đó, tác phẩm thể hiện giá trị đạo đức truyền thống uống nước nhớ nguồn, hiếu thuận của người Việt Nam.

*** Trả lời câu hỏi giữa bài:**

Câu 1 (trang 43 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Chú ý các từ ngữ chỉ thời điểm, hình ảnh, âm thanh, tâm trạng.

Trả lời:

- Thời điểm: mỗi lần, những ngày không, thưở thiếu thời, lúc người còn sống.
- Hình ảnh: người mẹ “áo đỏ người đưa trước giậu phơi”, “nét cười đen nhánh sau tay áo”.
- Âm thanh: gà trưa “gáy náo nùng”.
- Tâm trạng: “nhớ”, chữa xóa mờ”.

Câu 2 (trang 43 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Ở các khổ 2, 3: “Tôi” nhớ về ai? Chú ý các từ ngữ, hình ảnh thể hiện màu sắc, hành động trong các khổ thơ.

Trả lời:

- Ở các khổ 2, 3: “Tôi” nhớ về người mẹ của mình. Trong tâm tưởng nhân vật “tôi”, hình ảnh người mẹ hiện lên với những vẻ đẹp của thuở thiếu thời: phơi áo đỏ ngoài giậu, nét cười đen nhánh sau tay áo.

- Các từ ngữ, hình ảnh thể hiện màu sắc, hành động trong các khổ thơ:

+ áo đỏ, nét cười “đen nhánh”.

+ nhớ, mừng tượng.

Câu 3 (trang 43 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Bài thơ được viết theo thể nào? Chỉ ra vần, nhịp của bài thơ.

Trả lời:

- Bài thơ được viết theo thể thơ: bảy chữ.

- Bài thơ được gieo vần chân: song – không, thời – phơi.

- Nhịp thơ đa dạng: 3/4, 4/3, 2/5.

*** Trả lời câu hỏi cuối bài:**

Câu 1 (trang 44 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Bài thơ Nắng mới là lời của ai, bộc lộ cảm xúc về ai?

Trả lời:

- Bài thơ Nắng mới là lời của chủ thể trữ tình “tôi”, bộc lộ cảm xúc, tâm tư tình cảm về người mẹ của mình.

Câu 2 (trang 44 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Nhan đề của bài thơ được đặt theo cách nào?

A. Một hình ảnh, khơi nguồn cho cảm hứng của tác giả

B. Một sự việc gây ấn tượng sâu sắc cho tác giả

C. Một đề tài khái quát nội dung của cả bài thơ

D. Một âm thanh đặc biệt trong cảm nhận của tác giả

Trả lời:

- Đáp án A. Một hình ảnh, khơi nguồn cho cảm hứng của tác giả.

Câu 3 (trang 44 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Bài thơ thể hiện tâm trạng gì của tác giả? Chỉ ra các từ láy và tác dụng của chúng trong việc thể hiện tâm trạng ấy.

Trả lời:

- Bài thơ thể hiện nỗi nhớ, kỉ niệm kí ức của tác giả về người mẹ thân yêu của mình gắn liền với sự biết ơn, tình yêu tha thiết.

- Các từ láy được sử dụng trong việc thể hiện tâm trạng ấy: xao xác, náo nùng, chập chờn, mừng rỡ. Việc sử dụng các từ ngữ có tác dụng bộc lộ rõ tâm trạng, tâm tư tình cảm của tác giả da diết, nhớ thương về người mẹ.

Câu 4 (trang 44 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Hãy tìm ba hình ảnh trong bài thơ có mối liên hệ chặt chẽ với nhau được tác giả sử dụng để khắc họa về người mẹ. Qua những hình ảnh ấy, người mẹ hiện lên như thế nào trong nỗi nhớ của tác giả?

Trả lời:

- Hình ảnh trong bài thơ có mối liên hệ chặt chẽ với nhau được tác giả sử dụng để khắc họa về người mẹ:

+ Mở đầu bài thơ với hình ảnh “nắng mới” với tiếng gà trưa xao xác, kỷ niệm chợt ùa về đọng đây trong nỗi nhớ. Dưới con mắt duyên của Lưu Trọng Lư, nắng chỉ là một ảnh hình quen thuộc, soi rọi vào tiềm thức nhà thơ, gọi về những kỷ niệm xa xưa của một thời tươi đẹp. Cộng hưởng với màu sắc mới ấy còn có một âm thanh, cũng quen thuộc và buồn không kém là tiếng gà trưa xao xác náo nùng.

+ Hình ảnh người mẹ quay trở về quá khứ với chi tiết “áo đỏ”. Hình ảnh người mẹ chưa hiện lên trực tiếp mà chỉ thoáng, lung linh sau màu áo đỏ, sau lưng giậu nhưng đã gây một ấn tượng mạnh mẽ trong lòng người đọc. Đó cũng là hình ảnh đẹp đẽ nhất, trìu mến thương yêu nhất mà nhà thơ còn lưu giữ, khắc sâu trong tâm trí.

+ Kết thúc bằng hình ảnh “nét cười đen nhánh” sau tay áo, như một nốt lặng cuối bản nhạc để dư ba, dư vị của ý thơ còn lan tỏa mãi trong lòng người đọc.

=> Hình ảnh người mẹ quá cố của nhà thơ từ đầu đến cuối chỉ được phác họa qua ba chi tiết: “nắng mới”, “áo đỏ” và “nét cười”, trong những giây phút xuất thần của thi sĩ Lưu Trọng Lư, nó đã để lại một ấn tượng đẹp và sâu sắc về một hình ảnh rất đời thân quen về người mẹ tần tảo, chịu khó, thầm lặng hi sinh suốt cuộc đời.

Câu 5 (trang 44 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Có thể hoán đổi vị trí của hai động từ (hắt, reo) miêu tả hình ảnh “nắng mới” trong khổ thơ thứ nhất (Mỗi lần nắng mới hắt bên song) và thứ hai (Mỗi lần nắng mới reo ngoài nội) được không? Vì sao?

Trả lời:

- Không thể hoán đổi vị trí của hai động từ (hắt, reo) miêu tả hình ảnh “nắng mới” trong khổ thơ thứ nhất và thứ hai vì chúng mang ý nghĩa và được đặt trong ngữ cảnh khác nhau.

+ Với động từ “hắt” trong câu thơ “Mỗi lần nắng mới hắt bên song”, ý chỉ luồng ánh sáng được chiếu vào song cửa. Đây là chi tiết khơi gợi, đánh thức tâm tư, kỉ niệm của tác giả khi bắt đầu bài thơ nói về người mẹ.

+ Với động từ “reo” trong câu thơ “Mỗi lần nắng mới reo ngoài nội”, ý chỉ sự nhấn mạnh về hình ảnh nắng gần gũi, thân thiện, tạo nên một không gian sinh động, qua đó ta thấy được tình cảm gắn bó, nỗi nhớ da diết của tác giả.

Câu 6 (trang 44 SGK Ngữ Văn lớp 8 Tập 1): Trong kí ức tuổi thơ của nhân vật “tôi” ở bài Nắng mới, người mẹ hiện lên qua những hình ảnh được lựa chọn, để lại ấn tượng sâu đậm cho tác giả. Với em, hình ảnh, chi tiết nào về người mẹ của mình khiến em thấy yêu thương nhất? Hãy chia sẻ bằng một đoạn văn (khoảng 8 – 10 dòng).

Trả lời:

Bài thơ Nắng mới của tác giả Lưu Trọng Lư đã mang tới cho em nhiều cảm xúc lắng đọng về tình mẫu tử, đặc biệt thông qua hình dáng mẹ và nét cười đen nhánh, rất đời thân thuộc. Còn đối với em, hình ảnh đầu tiên hiện lên trong tâm trí em mỗi khi nhớ về mẹ đó là đôi bàn tay gầy guộc, đầy vết chai sạn nhưng luôn thoăn thoắt làm mọi việc. Đôi bàn tay hằng ngày khám bệnh cho bệnh nhân, tối về lại phải chăm sóc gia đình, nấu những bữa cơm nóng hổi rồi về đêm khi ánh trăng tròn lên cao, đôi bàn tay

ây chưa được yên giấc, tiếp tục vỗ vỗ quạt quạt ru tôi chìm vào giấc ngủ. Mặc dù vất vả đến thế nhưng mẹ tôi chẳng than lấy một lời, mẹ quả thật là người cứng rắn, biết cam chịu một cách đáng khâm phục. Với tôi, mẹ như một làn mây che cho tôi mưa nắng, mẹ là ngọn lửa thôi thúc con tim tôi để vững bước trên đường đời. Dù mai này có ra sao thì mẹ sẽ vẫn mãi ở trong trái tim tôi.